

بروجرد دومین شهر پرجمعیت و قطب صنعتی استان لرستان است که در غرب ایران قرار دارد. این شهر به خاطر داشتن طبیعتی کوهستانی، مزارع و مراتع سرسبز، آب و هوای مطلوب و جاذبه‌های گردشگری فراوان با نام «عروس زاگرس» نیز شناخته می‌شود. بیش از دویست خانه اعیانی دوران حکومت قاجار در بروجرد جای گرفته‌اند و بافت تاریخی آن با ۲۷۰ هکتار وسعت، سومین بافت تاریخی گسترده میان دیگر شهرهای کشور است. آثار تاریخی به دست آمده از بعضی قبرستان‌ها و تپه‌های باستانی اطراف این شهر، قدمت سکونت بشر در آن را حداقل از سه هزار سال پیش از میلاد مسیح نشان می‌دهند. کارشناسان و محققان بر این باور هستند که بروجرد در زمان حکومت ساسانیان از مراکز شهری ایرانیان بوده و در آن آتشکده‌های بزرگ برپا بوده است و ساخته شدن شهر «بروگرد» یا بروجرد را به «فیروز ساسانی» یا «پیروزگرد» نسبت داده‌اند.

مسجد جامع بروجرد

مسجد جامع بروجرد در خیابان جعفری این شهر جای گرفته است و یکی از کهن‌ترین مساجد غرب ایران به شمار می‌رود. قسمت قدیمی این مسجد، شیبستان جنوبی و گنبد آن هستند که نظیر چهار طاق‌های دوران حکومت ساسانیان ساخته شده‌اند. بر طبق کتیبه‌های به دست آمده از این بنا، قدمت ساخت آن به دوران شاهان صفوی می‌رسد.

آدرس: بروجرد، خیابان جعفری

تنگه کپرگه

تنگه کپرگه در شمال‌غربی شهر بروجرد در انتهای جاده گلدشت در استان لرستان واقع شده است. این تنگه از یک رودخانه دائمی با پیچ‌وخم‌های فراوان بهره‌مند است که فقط پیاده یا با دوچرخه می‌توان از آن عبور کرد. به عبارتی، این تنگه یکی از بهترین و زیباترین مسیرهای کوه‌پیمایی را برای کوه‌نوردان دارا است که از دو چشمه آب‌گرم، پل سنگی و یک غار تشکیل می‌شود.

آدرس: شمال غربی بروجرد، انتهای جاده گلدشت

بازار بزرگ بروجرد

بازار بزرگ بروجرد، عمده‌ترین مرکز تجاری سنتی این شهر است که ساکنان محلی به آن «راسا»، به‌معنی راسته بازار می‌گویند. این بازار همین‌طور نقش برجسته‌ای در تجارت منطقه‌ای در استان‌های لرستان، مرکزی و همدان دارد.

آدرس: بروجرد، از میدان جعفری تا بازار علاف‌ها

موزه اسناد مردم شناسی بروجرد

سازه موزه اسناد مردم‌شناسی بروجرد، بنیایی تاریخی است که با نام «خانه حاج آقا کمال‌الدین نبوی طباطبایی» یا خانه فرهنگ سابق در فهرست آثار ملی ثبت شده است. این خانه متعلق به ۱۸۰ سال پیش است که در طول این سال‌ها تغییرات و مرمت‌های فراوانی را به خود دیده است. در حال حاضر، بنای این خانه متعلق به موزه اسناد مردم‌شناسی بروجرد است.

چشمه سراب کرتول

سراب کرتول یکی از تفرجگاه‌های مردم بروجرد و از سرچشمه‌های گلرود است که در فضای دلنشین و باغ‌گونه در جوار رودخانه‌ای زیبا قرار گرفته است. راه رسیدن به این چشمه نیز امکان کوهنوردی را برای کوه‌نوردان آماتور فراهم می‌کند.

آدرس: بروجرد، روستای توده زن

پارک سماور

پارک سماور یا پارک یادبود، یکی از پارک‌های شهر بروجرد است که به‌دلیل تندیس بزرگ سماور و قوری در آن، با این اسم میان مردم شناخته می‌شود. تندیس سماور و قوری که در این پارک جای دارد، اشاره به میهمان‌نوازی مردم شهرستان بروجرد می‌کند. در این پارک فضای بازی برای کودکان، وسایل بازی و نیمکت‌هایی زیر سایه درختان برای استراحت مردم و بازدیدکنندگان فراهم شده است. همچنین پشت این پارک، کوچه‌باغ‌های بسیار زیبایی با طبیعت منحصربه‌فرد جای گرفته است که حتما توصیه می‌کنیم بعد از بازدید از این پارک از آن‌ها دیدن کنید.

بیوتته: کمال‌الدین ابوالعطا معروف به خواجوی کرمانی در زمان تسلط حاکمان مغول در ایران و در سال ۶۸۹ هجری قمری در استان کرمان به دنیا آمد. او از شاعران توانای ایرانی است که غزلیات وی اکثرا دارای مضامین عرفانی است که به سبک عراقی سروده شده اند.

خواجه کرمانی بر شاعران زمان خود و بعد از آن تأثیرات زیادی داشته است. از جمله آثار ارزشمندی که به یادگار گذاشته است و اکثر آن منظوم هستند می توان به دیوان خواجوی کرمانی اشاره کرد.

این دیوان شامل اشعار گوناگونی از جمله قصیده، غزل، ترکیب بند، ترجیع بند، مسمط، قطعه و مستزاد است. از دیگر آثار خواجوی کرمانی می‌توان به خمسه خواجوی اشاره کرد که شامل پنج مثنوی به نام های همای و همایون، روضه الاتوار، گوهرنامه، کمال نامه و گل و نوروژ می‌باشد. خواجه کرمانی علاوه بر شاعر در علم نجوم و هیئت نیز تبحر داشت.

خواجه کرمانی در سال ۷۵۲ هجری قمری در شهر شیراز در گذشت. آرامگاه خواجوی کرمانی در شمال شهر شیراز در دامنه کوه صبو در تنگه‌الله و اکبر شیراز واقع است. این آرامگاه در سال ۱۳۱۵ شمسی ساخته شد و روبروی دروازه قرآن است. آب چشمه‌رکن آباد نیز از کنار این آرامگاه می‌گذرد. این آرامگاه همه ساله میزبان بازدیدکنندگان شیرازی و سایر شهرهای ایران می‌باشد. آنچه این گردشگران و بازدید کنندگان را از سراسر ایران به سمت خود می‌کشاند معماری منحصر به فرد این آرامگاه است. آرامگاه خواجه در یک فضای باز قرار دارد. مقبره فاقد سقف و گنبد می‌باشد. بر روی سنگ مزار این شاعر معروف نیز هیچ نامی از خود شاعر حک شده است. تنها عبارت حک شده روی آن یک آیه از سوره مبارک الرحمن به این متن است: «کل من علیها فان و یبقی وجه ربک ذو الجلال و الاکرام» (هر که روی زمین است دستخوش مرگ و فناست و خدای با جلال و عظمت باقی می ماند).

دو عدد ستون در قسمت پایین و بالای مقبره نیز به چشم می‌خورد. طبق سنت قدیمی در آن زمان بر روی قبر شاعران دو سنگ یکی در بالا و یکی در پایین مقبره می‌گذاشتند.

در مجاورت مقبره سه غار نیز به چشم می‌خورد که گویا توسط مریدان او برای حمد و ستایش استفاده می‌شده است. بر روی دیواره غارها نقش‌برجسته‌های مربوط به اساطیر ایرانی (با موضوع نبرد رستم و شیر) و رویدادهای تاریخی نیز به چشم می‌خورد.

یکی از این سه غار غاری است که محل عبادت و ریاضت زهاد و مشایخ بوده است. غار دیگر که در دهانه آن یک طاق ضریبی از نوع طاق کجاوه‌ای زده شده است محل قبر خواجه عماد الدین محمود وزیر معروف شاه شیخ ابواسحاق اینجو است. مجسمه شاعر نیز در کنار مقبره اش قرار دارد که جلوه بسیار زیبایی به فضای آرامگاه می‌دهد.

بناهای مجاور و نزدیک به آرامگاه خواجوی کرمانی

در نزدیکی این آرامگاه شاعر پارسی زبان ایرانی بناهای تاریخی و ارزشمند دیگری نیز وجود دارند که می‌توانید هنگام سفر به شیراز از آنها دیدن کنید و سفر خود را خاطره انگیزتر به پایان برسانید.

دیدنی های بروجرد

عروس زاگرس ایران در لرستان

آدرس: بروجرد، خیابان شهید بهشتی

امامزاده جعفر

امامزاده جعفر، بنیایی مذهبی و تاریخی در قسمت شرقی بروجرد است. با توجه به کتیبه‌های موجود، «امامزاده جعفر» را فرزند «امام موسی کاظم» می‌دانند و برخی دیگر از منابع و متون تاریخی این امامزاده را به «امام سجاد» مرتبط می‌سازند. ساختمان این امامزاده، گنبد هرمی شکل است که نمونه بسیار زیبایی از هنر و معماری دوران حکومت سلجوقیان به شمار می‌رود.

آدرس: بروجرد، خیابان جعفری

مجموعه تفریحی بوستان فدک

مجموعه تفریحی بوستان فدک یک پارک شهری در جنوب‌غربی بروجرد در انتهای خیابان فاطمی و ابتدای جاده گلدشت است که مشرف به تپه تفریحی چغا قرار دارد. در این بوستان سه دریاچه متصل به یکدیگر ساخته شده‌اند که از آب آن‌ها از رود گلرود تغذیه می‌شود. دریاچه پارک فدک، بزرگ‌ترین دریاچه مصنوعی غرب کشور به شمار می‌رود. در این بوستان همچنین می‌توانید از قایق سواری روی دریاچه، دوچرخه‌سواری، پیست اتوبیل‌رانی کودکان و دیدن باغ پرندگان لذت ببرید.

آدرس: بروجرد، ابتدای جاده گلدشت، انتهای خیابان فاطمی

پل چالانچولان

پل تاریخی چالانچولان در دشت حاصلخیزی در مسیر جاده قدیمی بروجرد به خوزستان و اصفهان واقع شده است و از جمله آثار ملی کشور به شمار می‌رود. این پل در زمان صفویان روی رودخانه سزا بنا شده و شالوده اصلی آن در دوران حکومت ساسانیان احداث شده است.

پل قلعه حاتم

بازار وکیل، مسجد زیبای نصیرالملک و باغ عقیف آباد از جمله این بناها می‌باشند. اما از نزدیکترین بناها به این آرامگاه می‌توان به دروازه قرآن، آرامگاه حافظ و باغ موزه جهان نما اشاره کرد.

در ادامه آن ها را به طور کامل تری برای شما قرار می دهیم:

دروازه قرآن

دروازه قرآن تنها دروازه از شش دروازه های شیراز است که تا کنون باقی مانده است. این دروازه در سال ۱۳۲۸ شمسی و به دستور عضدالدوله دیلمی بنا شد. وجه تسمیه آن به خاطر قرآنی است، که به دستور امیر عضدالدوله در آن گذاشته شده بود تا مسافران به سلامت از زیر آن عبور

دشت سیلاخور در استان لرستان جای گرفته است. این تالاب یکی از زیستگاه‌های اصلی پرندگان، جانوران بومی و مهاجر این منطقه است که در طی سال‌های گذشته، برخی از آن به تصرف کشاورزان در آمده است.

آدرس: ۱۵ کیلومتری جنوب شرقی شهر بروجرد، جنب روستای

چگنی‌کش

خانه مصری

خانه مصری یکی دیگر از عمارت‌های تاریخی و باقی‌مانده از دوران حکومت قاجار در شهر بروجرد محسوب می‌شود که از تزئینات زیبایی شامل کاشی‌کاری و آجرکاری تشکیل شده است. بازدید از این عمارت تاریخی که نمای بیرونی آن توسط آجر و سفال مزین شده، می‌تواند اصول معماری خانه‌های ایرانی را به شما نشان دهد.

آدرس: بروجرد، خیابان صفا، کوچه میدان صفا، مجاور پارک صامتیه

مسجد امام

مسجد امام یا سلطانی سابق یکی از بناهای تاریخی و مذهبی بروجرد در استان لرستان که در مرکز شهر و در نزدیکی راسته بازار قرار دارد. این مسجد با بیش از هفت‌هزار مترمربع، در حال حاضر یکی از بزرگ‌ترین مساجد تاریخی کشور است که در زمان پادشاهی «فتحعلی شاه قاجار» روی ویرانه‌های یک مسجد بسیار قدیمی بنا شده است. گفته می‌شود، مسجدی که پیش از مسجد سلطانی وجود داشته در دوران زندهی احداث شده بود. این مسجد به‌دلیل اینکه در زمان حکومت «فتحعلی شاه» به پایان رسید، با نام «سلطانی» که لقب این شاه بود، معروف شد.

آدرس: بروجرد، خیابان جعفری

روستای کرکیخان

روستای کرکیخان در مجاورت محور اصلی بروجرد به غرب و شمال‌غربی کشور در منطقه‌ای ییلاقی و بسیار خوش آب و هوا جای گرفته است و یکی از مناطق تفریحی و طبیعی این شهر به شمار می‌رود.

آبشارهای ونایی

آبشارهای ونایی در دامنه ارتفاعات گرین در فاصله ۲۱ کیلومتری شمال‌غربی بروجرد واقع شده است. گرین از رشته کوه‌های مهم غرب ایران است که بیشتر مساحت آن در شمال استان لرستان و قسمتی از آن نیز در استان‌های همدان و کرمانشاه قرار دارد. منطقه سرسبز و بکر روستایی ونایی از جمله مناطق پرچاندبه بروجرد است که بیشتر گردشگران خصوصا دوست‌داران کوهپیمایی و کوهنوردی می‌توانند اوقات خوشی را در آن سپری کنند. وجود چشمه‌سارهای جوشان در این منطقه، طراوت ویژه‌ای را با نوای دلنشین جویبارها در کنار عطر سبزه‌های بهاری و خنکی نسیم در دشت‌ها در مقابل چشم گردشگران به تصویر می‌کشد.

آدرس: ۲۱ کیلومتری شمال غربی بروجرد، دامنه ارتفاعات گرین،

روستای ونایی

ارگ بروجرد

ارگ بروجرد از دیگر آثار تاریخی بروجرد است که در واقع یک تاسیسات و سیستم آبرسانی بسیار قدیمی سفالی محسوب می‌شود که اخیرا و طی گودبرداری ساختمانی به‌طور کاملا اتفاقی در این شهر کشف شده است. گفته می‌شود که این تاسیسات در واقع پالایشگاه و تصفیه‌خانه آب است که با توجه به اظهارات کارشناسان، قسمتی از سیستم آبی ارگ قدیم این شهر بوده است.

تپه قرق

تپه قرق، تپه‌ای تاریخی و یکی از کهن‌ترین آثار باستانی شهر بروجرد به شمار می‌آید. این تپه تاریخی در روستای قرق جای گرفته است و به همین دلیل، با این نام شناخته می‌شود. به گفته برخی مورخین و باستان‌شناسان، این اثر تاریخی دارای قدمتی متعلق به عصر مس یا همان عصر نوسنگی در هزاره پنجم و چهارم پیش از میلاد مسیح است. آثار تاریخی به دست آمده از این تپه بالغ بر پنج هزار سال و تا دوران حکومت اشکانیان قدمت دارند.

آدرس: شهرستان بروجرد، بخش مرکزی، دهستان شیروان، روستای

قرق

مجلل با یک حوض آب در وسط باغ جو و حال و هوای بسیار دل‌انگیز و تاریخی را برای ما نمایش می‌دهد. این باغ و عمارت نیز مانند سایر بناهای مشابهش محل استقرار شاهان صفوی بوده است. مساحت این باغ ۱۲۷ هزار متر مربع است که عمارت زیبای ۱۷۰۰۰ متری را در خود جای داده است. این باغ در سال ۲۸۴ ه ق و به دستور «میرزاعلی‌محمدخان قوام‌الملک دوم» ساخته شد. این باغ سپس به یکی از وارثان قوام به نام عقیفه رسید و به این نام معروف شد.

بازار وکیل

بازار وکیل کنار مسجد وکیل و به دستور کریم خان زند در وسط شهر ساخته شد.

بازار سرپوشیده وکیل از راهروهای بسیار طولانی ساخته شده که این راهرو ها در وسط بازار با هم تلاقی می‌کنند که در محل تلاقی آنها یک چهارسوق بلند با چهار کاروانسرا ساخته شده است. از مشخصاتی که این بازار تاریخی را حائز اهمیت کرده وجود طاق‌های ضریبی بکار رفته در معماری بنا می‌باشد که با وجود گذشت سالیان زیاد هنوز هم کاملا سالم باقی مانده و حتی یک ترک هم بر نداشته اند.

آرامگاه حافظ

پس از وفات شاعر شیرین سخن پارسی پیکرش را در زیر سایه سروی در باغ مصلا که محل تفرج این شاعر بود به خاک سپردند.

بعد از ۶۵ سال بر مزار وی توسط شمس الدین محمد یغمایی گنبدی بنا کرد و در جلوی مزارش حوض ابی ساخت که با آب رکن آباد پر می‌شد.

بنا در قرن یازدهم هجری مورد بازسازی قرار گرفت. در زمان نادر شاه افشار نیز مجددا تعمیراتی روی بنا صورت گرفت. اما شکل امروزی مقبره که به شیوه معماری زندهیه است و به صورت تالاری با چهار ستون سنگی است در زمان کریم خان زند ساخته شد. علاوه بر این به دستور کریم خان زند سنگی از جنس مرمر تراشیده شد و دو غزل از غزل های خود شاعر به خط نستعلیق بر آن تراشیده شد.

مسجد نصیرالملک

مسجد زیبای نصیر الملک از یادگاری های میرزا حسن علی خان ملقب به نصیرالملک است. این مسجد در سال ۱۲۹۳ و به دست معماران ماهری همچون محمد حسن معمار و میرزا رضا کاشی گر ساخته شد. در و پنجره‌ها با شیشه های رنگین چشم نواز این مسجد بعدها به دست میرزا آیت ساخته شد. از دیگر عناصر چشم نواز این مسجد تاریخی زیبا علاوه بر وجود شیشه‌های رنگی بکار رفته در درب ها و پنجره ها که موسوم به در و پنجره های ارسی هستند، وجود کاشی کاری ها و مقرنس کاری ها میباشد. تابش نور آفتاب از درون این شیشه های رنگی ایجاد فضای بسیار زیبا و دلنشینی درون مسجد می‌کند که به حال و هوای روحانی آن اضافه می‌کند. کاشی کاری های این مسجد بسیار تماشایی هستند و نمونه های این نوع کاشی کاری را کمتر جایی شاهد هستیم. به‌کارگیری عناصر تزئینی زیبا در این حد از وسعت نشان می‌دهد که این بنای مذهبی کاملا شخصی بوده است.